

CONVOCATÒRIA D'INCIDÈNCIES

Proves d'accés a Cicles Formatius de Grau Superior 2003

Part específica

Economia i organització d'empreses

SOLUCIONS

Per accedir a cicles formatius de grau superior:

- Administració i finances.
- Secretariat.
- Comerç internacional.
- Gestió comercial i màrqueting.
- Serveis al consumidor.
- Gestió del transport.
- Producció d'audiovisuals, ràdio i espectacles.
- Agències de viatges.
- Restauració.
- Animació turística
- Allotjament.
- Desenvolupament d'aplicacions informàtiques.
- Administració de sistemes informàtics.

Prova d'accés a CFGS. Part específica. Economia i organització d'empreses. Convocatòria d'incidències. 2003. Solucions.

1.- Llegiu el text següent i contesteu les qüestions que trobareu més avall:

El juliol de 1999 el Ministeri d'Administracions públiques va instituir un "Premi a la Qualitat", amb la intenció d'impulsar la gestió de la qualitat i reconèixer l'esforç d'aquelles organitzacions públiques que es distingissin en l'increment de la qualitat de llurs serveis. Al 2002, aquest premi ha estat concedit al port de Castelló, en reconeixement a la millora dels seus serveis, segons el model d'excel·lència EFQM (European foundation quality management)

Cinco Dias, 10 de juliol de 2002

1.1.- El cas del text és el d'una empresa del sector serveis que aplica criteris d'excel·lència empresarial, de millora contínua. Definiu els conceptes: **(1 punt)**

- a) qualitat i excel·lència
- b) gestió de la qualitat

Resposta.- Hi ha força definicions de "qualitat" totes elles igualment vàlides:

- a) conjunt de característiques i especificacions tècniques que defineixen un producte
- b) grau de coincidència entre les previsions d'especificació i els resultats obtinguts
- c) capacitat del producte per satisfer les expectatives del consumidor

L'excel·lència, entesa com a pràctica empresarial, és la recerca de l'assoliment de les millors pràctiques (benchmarking) en l'àrea productiva: gran nivell de satisfacció pels usuaris interns i externs, alta coincidència entre les previsions dels protocols de producció i els resultats obtinguts, ...

La gestió de la qualitat és la pràctica directiva relacionada amb el control de la producció: tècniques d'inspecció, control de processos, implementació de sistemes de millora contínua de la qualitat,...

1.2.- Totes les empreses han d'organitzar un sistema de control de la qualitat dels seus processos productius. Respecte al disseny d'aquest sistema de control, indiqueu:

- a) els objectius a assolir amb la seva implementació
- b) els costos relacionats amb la seva aplicació
- c) el/s moment/s d'aplicació

(1 punt)

Resposta.- Els objectius vindran marcats per l'organització empresarial, però en general s'han de relacionar amb el grau de satisfacció dels usuaris i han d'incidir en la necessitat de que siguin totes les àrees de l'organització les que abracin l'estratègia de millora contínua de la qualitat.

Els costos relacionats amb l'aplicació de sistemes de qualitat varien en funció dels objectius empresarials, però en general són els de formació del personal, els costos de disseny del protocol de prevenció d'errades al procés productiu, els costos d'avaluació contínua del procés i el cost d'oportunitat de no tenir sistemes de gestió de la qualitat.

És important que l'avaluació i control de la qualitat es realitzi al llarg de totes les etapes del procés productiu i no només al final, ja que potser no seríem a temps d'evitar pèrdues o de solucionar els possibles problemes.

1.3.- El sistema de qualitat d'una empresa pot estar regulat o reconegut per un organisme extern que certifiqui i garanteixi la qualitat dels productes. Indiqueu els avantatges de l'acreditació de la qualitat i citeu algun dels organismes que conegueu que realitzin aquesta funció. **(1 punt)**

Resposta.- L'avantatge principal de l'obtenció d'acreditació és que el client pot identificar ràpidament si el producte té la qualitat requerida.

Hi ha diferents organismes que certifiquen la qualitat. Internacionalment, es reconeix el compliment de les normes ISO, que tenen una àmplia gamma de regulacions. A Espanya, l'associació AENOR és un organisme que té atribucions similars per determinar les condicions que han de reunir els productes. Per productes agraris, o turístics també hi ha diferents organismes reguladors que expedeixen certificacions a les empreses o productes que compleixen els requeriments.

2.- Una empresa tèxtil (empresa A) presenta la relació següent d'ingressos i despeses a l'últim exercici, per ordre alfabètic.

Altres Ingressos	4.800	Descomptes sobre compres	1.000
Amortització immobilitzat mat.	600	Ingressos per arrendaments	950
Assegurances satisfetes	4.000	Sous i salaris	1.000
Compres	9.900	Subministraments	500
Devolució de vendes	750	Vendes	15.000

2.1.- Ordeneu aquesta informació i trobeu el resultat de l'empresa. Si hi ha beneficis, apliqueu l'impost de societats corresponent (35%). Doneu finalment el resultat net de l'exercici econòmic. **(1 punt)**

Resultat.-

DESPESES		INGRESSOS	
Compres	9900	Vendes	15000
Descomptes sobre compres	(1000)	Devolució de vendes	(750)
Sous i salaris	1000	Ingressos per arrendaments	950
Amortització immobilitzat	600	Altres ingressos	4800
Assegurances	4000		
Subministraments	500		
TOTALS	15000		20000
Resultat d'explotació: 5.000			

Benefici brut	5.000
Impost de societats (35%)	1.750
Benefici net	3.250

2.2.- Una altra empresa del mateix sector tèxtil (empresa B), obté un benefici de 500 u.m. cada vegada que completa un cicle d'exploració econòmica: **(1 punt)**

- Calculeu quin serà la duració de cada cicle si obté un benefici de 1250 u.m. durant tot l'exercici.
- Indiqueu també quin hagués estat el benefici final si l'empresa aconseguís completar el cicle d'exploració en 120 dies.

Per a la realització de l'exercici, heu de considerar un any comercial de 360 dies.

Resposta.-

a)
$$\frac{1250 \text{ um}}{500 \text{ um}} = 2,5 \text{ cicles al llarg de l'any}$$

Adoptant l'any comercial (360 dies), $\frac{360 \text{ dies}}{2,5 \text{ cicles}} = \mathbf{144 \text{ dies}}$ dura cada cicle econòmic.

b) Si l'empresa aconseguís reduir el cicle fins a 120 dies, completaria 3 cicles econòmics en 360 dies; i per tant, el benefici pujaria fins a **1.500 um**

2.3.- Definiu el període mitjà de maduració d'una empresa. Citeu l'expressió matemàtica per calcular el període mitjà d'aprovisionament. **(1 punt)**

Resposta.- El període mitjà de maduració és el temps que triga l'empresa a recuperar les inversions fetes per realitzar el procés productiu; per tant, el nº de dies que l'actiu circulant tanca un cicle econòmic. Aquesta expressió s'acostuma a dividir en els subperíodes d'aprovisionament, fabricació, venda i cobrament, als quals cal restar el subperíode de pagament als proveïdors de l'empresa.

És habitual, pel càlcul dels subperíodes, primer averiguar el nº de rotacions i després el nº de dies:

$$\text{Rotació } (n_a) = \frac{\text{Consum anual matèries primeres}}{\text{Mitjana d'existències}} \qquad \text{PMa} = \frac{360 \text{ dies}}{n_a}$$

2.4.- La quota de mercat conjunta de les empreses A i B suposa una tercera part $\left(\frac{1}{3}\right)$ de les vendes del seu sector comercial. Si les vendes de l'empresa B han estat valorades en 6.000 u.m. **(1 punt)**

- Indiqueu quin és l'import de les vendes totals al sector.
- Indiqueu la quota de mercat de l'empresa C, que té unes vendes de 6.300 u.m.

Resposta.-

a) Segons l'enunciat de l'exercici, les vendes de A són 15.000 u.m.; per tant,
 $A + B = 21.000 \text{ u.m.} \qquad 21000 = \left(\frac{1}{3}\right) x \qquad x = 3 \cdot 21000 = \mathbf{63.000 \text{ u.m.}}$

b) Quota de mercat = $\frac{\text{Vendes del'empresa}}{\text{Vendes totals del sector}} \cdot 100 = \frac{6300}{63000} \cdot 100 = \mathbf{10\%}$

3.- Una empresa presenta la següent informació comptable:

ACTIU	Any 2000	Any 2001	PASSIU	Any 2000	Any 2001
Immobilitzat	890	860	No exigible	1270	1360
Existències	410	415	Exigible l/t	130	115
Realitzable	380	500	Exigible c/t	400	405
Disponible	120	105			
TOTAL	1800	1880	TOTAL	1800	1880

3.1.- Definiu i distingiu els conceptes de massa patrimonial i element patrimonial.
(1 punt)

Resposta.- Les masses patrimonials són agrupacions d'elements patrimonials que presenten característiques homogènies segons el criteri definit per a la seva classificació.

Els elements patrimonials s'identifiquen amb cada bé, dret o obligació que té l'empresa. Es recullen al PGC.

3.2.- Indiqueu els valors del fons de maniobra per cada any. Calculeu la variació percentual d'aquesta dada i comenteu el resultat. (1 punt)

Resposta.- $FM = \text{Actiu circulant} - \text{Passiu circulant}$
 $FM_{2000} = 910 - 400 = \mathbf{510}$ $FM_{2001} = 1020 - 405 = \mathbf{615}$
 Variació percentual = $\frac{V_2 - V_1}{V_1} \cdot 100 = \mathbf{20'59\%}$

El fons de maniobra és pels dos anys positiu i suficient per assegurar el funcionament de l'empresa i el pagament dels seus deutes.

3.3.- Calculeu el valor de les ràtios financeres de disponibilitat, tresoreria i liquiditat de l'empresa per l'any 2000. Interpreteu la informació que doni els resultats obtinguts.
(1 punt)

Resposta.- $\text{Ratio}_d = \frac{\text{Disponible}}{\text{Exigible c/t}} = \frac{120}{400} = \mathbf{0'3}$
 $\text{Ratio}_t = \frac{\text{Disponible} + \text{Realitzable}}{\text{Exigible c/t}} = \frac{500}{400} = \mathbf{1'25}$
 $\text{Ratio}_l = \frac{\text{Actiu circulant}}{\text{Exigible c/t}} = \frac{910}{400} = \mathbf{2'275}$

La situació financera de l'empresa es pot considerar saludable: no hi ha risc d'entrar en suspensió de pagaments.